

Анотації (плани) лекцій

з дисципліни

**«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(X-XVIII СТОЛІТТЯ)»**

ЛЕКЦІЙНІ МОДУЛІ

Модуль 1. Література Середньовіччя

ЛЕКЦІЯ №1

Тема: **ВСТУП**

План

1. Синкретизм художньо-стильових течій. Розвиток жанрів.
2. Предмет і завдання курсу, його зв'язок з іншими дисциплінами.
3. Поняття про синкретичну писемність, літературну пам'ятку, її редакції та списки.
4. Характеристика давніх рукописів.
5. Значення появи книгодрукування.
6. Огляд джерел, за якими вивчається давня українська література. Проблема її періодизації.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
7. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
8. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
9. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.

ЛЕКЦІЯ №2

Тема: ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В КИЇВСЬКІЙ РУСІ

План

1. Історично-культурний контекст формування та розвитку перекладної літератури в Київській Русі.
2. Структура і зміст Біблії. Переклади і переспіви її. Мотиви й образи в українській літературі.
3. Апокрифи, їх оцінка І.Франком.
4. Агіографія. Перекладні й оригінальні житія, їх основні типи.
5. Історична література. Перекладні повісті.

Література:

1. Абрамович С. Специфика Библии как сакральной книги. *Всесвітня література в навчальних закладах України*. 2001 №9. С. 48-51.
2. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
3. Апокрифи і легенди з українських рукописів. Т. 1. Апокрифи старозавітні / упоряд.: І.Я. Франко; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Ін-т франкознавства. Репр. вид. 1896 р. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2006. 394 с.
4. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії ХІХ - поч. ХХ ст. *Українська мова і література в школі*. 1991. № 10. С. 3-6.
5. Білоус П. Історія української літератури ХІ-ХVІІІ ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
6. Білоус П., Білоус О. Українська література ХІ – ХVІІІ ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
7. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-ге, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
8. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
9. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
10. Мартинюк В. Біблія – запорука духовності людства. *Українська література в загальноосвітній школі*. 1999. №4. С. 5-15.
11. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
12. Пастухова А. Викладання Біблії як концептуальної першоджерельної інстанції. *Українська мова і література*. 2004. №5. С. 38-39.
13. Полек В. Історія української літератури Х-ХVІІ ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
14. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література : практичні заняття. Київ : Вища школа, 1991. 190 с.
15. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (Х–ХІІІ ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
16. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
17. Сулима В. Біблія і українська література : навч. посібник. Київ : Освіта, 1998. 400 с.
18. Шевченко Г. Біблія – визначна пам'ятка світової культури і літератури. *Все для вчителя*. 2002. №15-16. С. 80-83.
19. Шевчук В. Як би я викладав уроки Біблії в середній школі. *Слово і час*. 1991. № 1. С. 72-79.

ЛЕКЦІЯ №3

Тема: **ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА КИЇВСЬКОЇ РУСИ**

План

1. Початки оригінального письменства.
2. «Велесова книга» та дискусії навколо неї.
3. Ораторсько-учительна проза, два стилі проповіді.
4. «Слово про закон і похвала кагану Володимирові», «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона.
5. Проповіді Феодосія Печерського.
6. «Посланіє» Климента Смолятича.
7. «Послання смиренного єпископа Симона...».
8. «Повчання» Володимира Мономаха.
9. Агіографічні тексти.
10. Паломницька проза.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
9. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
10. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
11. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.

ЛЕКЦІЯ №4

Тема: «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ» – НАЙВИЗНАЧНІША ПАМ'ЯТКА ЛІТЕРАТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

План

1. Історія віднайдення, видання і вивчення «Слова».
2. Проблеми автентичності й авторства твору.
3. Історична основа пам'ятки, «Слова» і літописні оповіді про похід Ігоря.
4. Жанрова специфіка «Слова».
5. Тема і композиція твору.
6. Система образів.
7. Художня досконалість «Слова».
8. Значення твору, його переклади, переспіви, мотиви й образи в пізнішій літературі.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Літописні оповіді про похід князя Ігоря / укл., текстологічне дослідження та пер. В.Ю. Франчук. Київ : Наук. думка, 1988. 191 с.
8. Мишанич О. Довкола «Слова ..» : Нова ревізія автентичності видатної пам'ятки. *Літературна Україна*. 2001. 30 серп. С. 7.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Охріменко П. Чи знаємо ми по імені автора «Слова ...». *Українська мова і література в школі*. 1990. № 11. С. 79-85.
11. Охріменко П. Якому народові належить «Слова о полку Ігоревім»? *Березіль*. 1996. № 7. С. 153-167.
12. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
13. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
14. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
15. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
16. Українська література XI–XVIII ст. : хрестоматія з коментарями / упоряд. Є.А. Карпіловська, Л.О. Тарновецька. Чернівці : Прут, 1997. 368 с.
17. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.
18. Яценко Б. І ще про автентичність «Слова о полку Ігоревім». *Слово і Час*. 2003. № 7. С. 30-34.
19. Яценко Б. Ще раз про автора «Слова о полку Ігоревім». *Дивослово*. 2001. № 5. С. 7-9.

Змістовий модуль 2. Література Ренесансу і Бароко

ЛЕКЦІЯ №5

Тема: ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА

План

1. Історичні умови. Ренесансні риси у культурі. Основні теми і жанри літератури.
2. Характерні риси полемічної літератури.
3. Петро Скарга як найталановитіший представник католицько-уніатського табору.
4. Інші письменники-полемісти. «Ключ царства небесного» і передмова до Острозької Біблії Герасима Смотрицького. «Історія о Листрикійському синоді» й «Отписи» Клірика Острозького.
5. «Казання святого Кирила» Стефана Зизанія. «Апокрисис» Христофора Філарета.
6. Ренесансні риси у духовно-художній свідомості.
7. Основні жанри та періоди розвитку полемічної літератури.
8. Творчість Мелетія Смотрицького («Тренос», «Граматики», «Апологія», «Паронезис»), еволюція світогляду письменника.
9. «Палінодія» Захарії Копистенського.
10. «Унія греків з костелом римським», «Антиризис», «Гармонія» Іпатія Потія.
11. Значення полемічної літератури.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконтіт, 2002. 398 с.
12. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
13. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
14. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

ЛЕКЦІЯ №6

Тема: ЛІТЕРАТУРА II ПОЛ. XVII СТ., ЇЇ ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ І ПРОБЛЕМИ

План

1. Роль Києво-Могилянської колегії у розвитку культури.
2. Історична проза. Вплив Густинського літопису на «Патерик» С.Косова.
3. «Синопис», Обробки житій Ольги і Володимира.
4. «Хроніка» Ф.Сафоновича, її новаторський характер і вплив на розвиток історіографії.
5. Ораторсько-проповідницька проза, нові тенденції у її теорії.
6. Творчість І.Галятовського («Наука, або Спосіб зложення казання», «Ключ розуміння», «Лебідь», «Магометів Коран»), Л.Барановича («Меч духовний», «Труби словес проповідних», поезії).
7. Українська література в Закарпатті.
8. Творчість М.Андрелли («Логос», «Оборона вірному кожному чоловіку»), зв'язок її з загальноукраїнським літературним процесом.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
3. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
4. Давня українська література в школі : літературознав.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст. : збірник праць. Київ, 1982. 392 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 1 : Література епохи Ренесансу (друга половина XV–XVI століття). Література Раннього Бароко (80-ті роки XVI століття – 1632 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконті, 2006. 800 с.
13. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
14. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.

ЛЕКЦІЯ №7

Тема: КОЗАЦЬКІ ЛІТОПИСИ

План

1. Історико-культурні обставини виникнення барокової історіографії.
2. Проблема типології козацьких літописів.
3. Літопис Самовидця, його характерні риси, проблема авторства.
4. Григорій Грабянка і його літопис «Дѣйствія презьльної... брани Богдана Хмельницького».
5. Літопис Самійла Величка як яскраве явище літературного бароко.
6. «Історія Русів» та дискусії навколо неї.
7. Образ Хмельницького в козацьких літописах.
8. Українська ідея в літописах та її втілення.
9. Історико-літературне значення козацьких літописів. Використання їх письменниками наступних поколінь.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
3. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
6. Збірник Козацьких літописів : Густиський. Самійла Величка. Грабянки / упоряд. та переклад: В. Крекотень, В. Шевчук, Р. Іванченко. **Київ** : Дніпро, 2006. 976 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст. : збірник праць. Київ, 1982. 392 с.
10. Мішуков О. «Історія Русів» у європейському контексті : автореф. ... канд. філол. наук; спец. 10.01.01 «Українська література». Львів, 2000. 32 с.
11. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
12. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
13. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
14. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
15. Соболев В. Літопис Самійла Величка як явище літературного бароко.– Донецьк : Отечество, 1996. 344 с.
16. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
17. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
18. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт : Наш час, 2006. 284 с.

ЛЕКЦІЯ №8

Тема: **ВІРШОВА ЛІТЕРАТУРА II ПОЛ. XVII СТ.**

План

1. Шкільне віршування, його теоретична розробка, провідні жанри.
2. Бароко, його специфіка в Україні. Дослідження українського літературного бароко (Д.Чижевський, О.Білецький, В.Крекотень, Д.Наливайко, І.Іваньо та ін.).
3. Використання художніх здобутків бароко у пізнішій літературі.
4. Історичні вірші «Про Жовтоводську битву», «Полонення Потоцьких», «Дума козацька о Берестецькім звиченстві».

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова люття : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
5. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
6. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Слово многоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконті, 2006. 800 с.
13. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
15. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
16. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
17. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

ЛЕКЦІЯ №9

Тема: ШКІЛЬНА ДРАМАТУРГІЯ XVII СТ.

План

1. Шкільна драматургія, її зв'язок з європейським театром.
2. Зародження і перший етап розвитку шкільної драми.
3. Драматичні діалоги Памви Беринди та Іоанікія Волковича.
4. Основні тематичні групи шкільних драм та їх жанрові різновиди (різдвяні, великодні, типу міраклів та мораліте).
5. Декламації та діалоги.
6. Драми різдвяного циклу.
7. Драми великоднього циклу.
8. Мораліте.
9. Історичні драми.
10. Інтермедії, їх генезис, типологія та функції.
11. Міраклі.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів: Світ, 1992. 693 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ: Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі: літературознав.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ: Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література: хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ: Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури: у 12 т. Т. 2: Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Наєнко М. Художня література України: науково-популярний нарис. Ч. 1: Від міфів до реальності. Київ: ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. 3-тє вид. Київ: ВД «Стилос», 2010. 368 с.
9. Українська література у портретах і довідках: давня література – література XIX ст. Київ: Наукова думка, 2000. 142 с.
10. Чижевський Д. Українське літературне бароко: вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ: Обереги, 2003. 575 с.

ЛЕКЦІЯ №10

Тема: ТВОРЧИСТЬ МАНДРІВНИХ ДЯКІВ

План

1. Творчість мандрівних дяків. Аналогічне явище у західноєвропейській культурі.
2. «Житіє» І. Турчиновського, образ його автора у І ч. триптиха Вал. Шевчука «Три листки за вікном».
3. Образи мандрівних дяків у інших творах.
4. Теми, жанри, стильові особливості спадщини мандрівних дяків, її вплив на пізнішу літературу.
5. Елементи реалізму в творах мандрівних дяків.
6. Творчість Івана Некрашевича обставини її виникнення, зв'язок з фольклором та попередньою літературою.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
13. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
14. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.
15. Шевчук В. Муза роксоланська: У 2-х кн. Кн. 2: Розвинене бароко. Пізні бароко. Київ : Либідь, 2005. 729 с.

ЛЕКЦІЯ №11

Тема: ЛІРИКА XVIII СТ.

План

1. «Рукописні збірники, їх автори або переписувачі.
2. Публікації пісень. Поява романсів.
3. Пісня С.Климовського «Їхав козак за Дунай».
4. «Пісні світові» І.Пашковського.
5. Медитативно-елегійна лірика («Піснь о світі» О.Падальського, «Піснь о бідном сироті» Василя, «Піснь світська сиротинська»).
6. Метафізична (духовна) лірика. Почаївський «Богогласник».

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова лютюня : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
9. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконіт, 2006. 800 с.
12. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
13. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
14. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
15. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
16. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

ЛЕКЦІЯ №12-13

Тема: ТВОРЧІСТЬ Г. СКОВОРОДИ

План

1. Особливості світогляду письменника-філософа.
2. Аналіз філософських трактатів, діалогів, притч.
3. Збірка «Басни Харьковскія». Обставини її створення.
4. Тематика і провідні мотиви байок Г.Сковороди. Особливості художньої форми байок Г.Сковороди.
5. Загальна характеристика поетичної спадщини Г.Сковороди.
6. Збірка «Сад божественних пьсней» як найвизначніше явище в українській віршовій літературі XVIII ст. Характер взаємодії епіграфів і текстів.
7. Провідні мотиви лірики Г.Сковороди.
8. Ідейно-художнє новаторство Г.Сковороди, значення його спадщини для розвитку української літератури

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид.центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Мостова Л. Жанротворча роль іносказання в байках Г.С. Сковороди. *Медієвістика: зб. наук. статей*. Одеса, 2000. Вип. 2. С. 134-141.
10. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
11. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
12. Сивокінь Г. Григорій Сковорода як читач Біблії. *Слово і час*. 1993. № 3. С. 11-16.
13. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
15. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
16. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт : Наш час, 2006. 284 с.
17. Ушкалов Л. Григорій Сковорода і антична культура. Харків : ТОВ «Знання», 1997. 180 с.
18. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.

**Методичні рекомендації
до проведення практичних занять
з дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(X-XVIII СТОЛІТТЯ)»**

ПРАКТИЧНІ МОДУЛІ

Модуль 1.

Література Середньовіччя

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №1

Тема: **ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА КИЇВСЬКОЇ РУСІ**

План

1. Початки оригінального письменства.
2. «Велесова книга» та дискусії навколо неї.
3. Ораторсько-учительна проза, два стилі проповіді.
4. «Слово про закон і похвала кагану Володимирові», «Слово про Закон і Благодать» митрополита Іларіона.
5. Проповіді Феодосія Печерського.
6. «Посланіє» Климента Смолятича.
7. «Послання смиренного єпископа Симона...».
8. «Повчання» Володимира Мономаха.
9. «Повість... про мирянина і про монахів...» Кирила Туровського.
10. Агіографічні тексти (життя Ольги і Володимира, твори про Бориса і Гліба).
11. Паломницька проза.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
9. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконті, 2002. 398 с.
10. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
11. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №2

Тема: «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ» – НАЙВИЗНАЧНІША ПАМ'ЯТКА ЛІТЕРАТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

План

1. Історія віднайдення, видання і вивчення «Слова».
2. Проблеми автентичності й авторства твору.
3. Історична основа пам'ятки, «Слова» і літописні оповіді про похід Ігоря.
4. Жанрова специфіка «Слова».
5. Тема і композиція твору.
6. Система образів.
7. Художня досконалість «Слова».
8. Значення твору, його переклади, переспіви, мотиви й образи в пізнішій літературі.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст.: Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ: Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів: Світ, 1992. 693 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі: літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ: Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література: хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ: Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури: у 12 т. Т. 2: Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Літописні оповіді про похід князя Ігоря / укл., текстологічне дослідження та пер. В.Ю. Франчук. Київ: Наук.думка, 1988. 191 с.
8. Мишанич О. Довкола «Слова ..»: Нова ревізія автентичності видатної пам'ятки. *Літературна Україна*. 2001. 30 серп. С. 7.
9. Наєнко М. Художня література України: науково-популярний нарис. Ч. 1: Від міфів до реальності. Київ: ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Охріменко П. Чи знаємо ми по імені автора «Слова ...». *Українська мова і література в школі*. 1990. № 11. С. 79-85.
11. Охріменко П. Якому народові належить «Слова о полку Ігоревім»? *Березіль*. 1996. № 7. С. 153-167.
12. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ: Вища школа, 1994. 293 с.
13. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя: доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ: Аконт, 2002. 398 с.
14. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ: Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
15. Українська література у портретах і довідках: давня література – література XIX ст. Київ: Наукова думка, 2000. 142 с.
16. Українська література XI–XVIII ст.: хрестоматія з коментарями / упоряд. Є.А. Карпіловська, Л.О. Гарновецька. Чернівці: Прут, 1997. 368 с.
17. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль: Феміна, 1994. 480 с.
18. Яценко Б. І ще про автентичність «Слова о полку Ігоревім». *Слово і Час*. 2003. № 7. С. 30-34.
19. Яценко Б. Ще раз про автора «Слова о полку Ігоревім». *Дивослово*. 2001. № 5. С. 7-9.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №3

Тема: ЛІТОПИСИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

План

1. Літописи, їх типологія, місце у світовій культурі. Поняття про літопис, літописне зведення, літописний список, літописну редакцію тощо.
2. Гіпотези О.Шахматова, М.Грушевського, Л.Махновця та ін. про генезис і розвиток літописання.
3. «Повість временних літ» – найвидатніша пам'ятка давньоруського літописання. Історія створення літопису. Проблема авторства.
4. Композиція літописного зведення. Роль Вступу у структурі твору.
5. Образи руських князів у літописі. Втілення в них ідеї боротьби за єдність Русі, осуд княжих міжусобиць.
6. Жанрові, художньо-стильові й мовні особливості твору.
7. Київський літопис, його зміст, поетика, мовно-стильові особливості.
8. Галицько-Волинський літопис: структура. Образи Романа і Данила Галицьких, співця Митуси та інших героїв.
9. Літописні повісті про татаро-монгольське нашествя, легенда про євшан-зілля, їх патріотичний пафос. Художня своєрідність твору.
10. Історико-літературне значення літописів Київської Русі, використання їх письменниками наступних поколінь – Т.Шевченком, І.Франком, С.Руданським, Юліаном Опільським, С.Скляренком, П.Загребельним, Раїсою Іванченко, В.Маликом та іншими письменниками.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч.посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Власенко Н. Хто є автором «Повісті врем'яних літ». *Наука і суспільство*. 2002. № 5-6. С. 10-14.
4. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
5. Історія української літератури : у 12 т. Т. 1 : Давня література (X – перша половина XVI ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
6. Котляр М. Чорноризець Нестор та його «Повість минулих літ» // *Повість минулих літ. Літопис / переказ В. Близнеця*. Київ : Веселка, 1996. С. 268-284.
7. Літописні оповіді про похід князя Ігоря / укл., текстологічне дослідження та пер. В.Ю. Франчук. Київ : Наук.думка, 1988. 191 с.
8. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
9. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Франко І. Композиція найдавнішого літописного зведення : «Повість временних літ» // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. Т. 37. Київ : Наук.думка, 1976. С. 442-449.
12. Франко І. Найстаріші традиції Київської землі // Франко І. Зібр. творів: У 50 т. Т. 39. Київ : Наук.думка, 1976. С. 335-358.
13. Шевчук В. Збережено навіки (Про «Повість врем'яних літ» та її авторів) // Шевчук В. Дорога в тисячу років. Київ : Рад.письменник, 1990. С. 16-24.

Модуль 2.
Література Ренесансу і Бароко

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №4

Тема: **ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА І ТВОРЧІСТЬ І.ВИШЕНСЬКОГО**

План

1. Світогляд Івана Вишенського. Художня інтерпретація його образу Іваном Франком.
2. Поетика ранніх творів полеміста («Ізвещеніє...», «Писаніє до всіх...»).
3. Твори Вишенського після Брестської унії («Посланіє до князя Острозького», «Порада»).
4. Викриття ініціаторів унії, захист православної віри в «Посланії до єпископів».
5. Значення української полемічної літератури.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Вишенський І. Твори / пер. з книжної укр. мови В. Шевчука. Київ : Дніпро, 1986. 247 с.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
8. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорієць, 2011. 568 с.
9. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
10. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
11. Назарук М. Гордість давнього письменства (До ознайомлення з полемічною літературою і творчістю І. Вишенського). *Українська мова і література в школі*. 1986. № 8. С. 33-40.
12. Паславський І. «Писав мандрованець, якого звать Вишенським». *Дзвін*. 1991. № 1. С. 152-162.
13. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
14. Сліпушко О. Софія кийвська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконті, 2002. 398 с.
15. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
16. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
17. Франко І. Іван Вишенський, його час і письменницька діяльність // Франко І. Збір. Творів : У 50 т. Т. 28. Київ : Наук. думка, 1983. С. 260-278.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №5

Тема: ТВОРЧИСТЬ ФЕОФАНА ПРОКОПОВИЧА

План

1. Естетичні погляди Ф. Прокоповича.
2. Жанрові різновиди, індивідуальність стилю в поезії митця («Елегія», «Опис Києва», «Похвала Дніпрові»).
3. Трагедія «Володимир»: композиційні особливості, індивідуалізація образів, жанрова специфіка.
4. Значення творчості Ф. Прокоповича в розвитку української літератури.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-ге, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
3. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
7. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
9. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
10. Сивокінь Г. Схоластика Феофана Прокоповича. *Урок української*. 2001. № 6. С. 56-57.
11. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
12. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. 3-тє вид. Київ : ВД «Стилос», 2010. 368 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №6

Тема: КОЗАЦЬКІ ЛІТОПИСИ

План

1. Історико-культурні обставини виникнення барокової історіографії.
2. Проблема типології козацьких літописів.
3. Літопис Самовидця, його характерні риси, проблема авторства.
4. Григорій Грабянка і його літопис «Дѣйствія презьльной... брани Богдана Хмельницького».
5. Літопис Самійла Величка як яскраве явище літературного бароко.
6. «Історія Русів» та дискусії навколо неї.
7. Образ Хмельницького в козацьких літописах.
8. Українська ідея в літописах та її втілення.
9. Історико-літературне значення козацьких літописів. Використання їх письменниками наступних поколінь.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
3. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
6. Збірник Козацьких літописів : Густиський. Самійла Величка. Грабянки / упоряд. та переклад: В. Кречотень, В. Шевчук, Р. Іванченко. Київ : Дніпро, 2006. 976 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст. : збірник праць. Київ, 1982. 392 с.
10. Мішуков О. «Історія Русів» у європейському контексті : автореф. ... канд. філол. наук; спец. 10.01.01 «Українська література». Львів, 2000. 32 с.
11. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
12. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
13. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
14. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
15. Соболев В. Літопис Самійла Величка як явище літературного бароко.– Донецьк : Отечество, 1996. 344 с.
16. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
17. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
18. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт : Наш час, 2006. 284 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №7

Тема: **ВІРШІ ІВАНА ВЕЛИЧКОВСЬКОГО, КЛИМЕНТІЯ ЗІНОВІЄВА**

План

1. Біографічні відомості про Івана Величковського.
2. Структура, основні мотиви збірки «Зегар з полузегарком».
3. «Поетичні штучки» автора у збірці «Млеко».
4. Тематика, стиль епіграм.
5. Відомості про життя й походження імені Климентія Зіновієва.
6. Художня своєрідність поетичного збірника: дидактична спрямованість, фольклорні елементи у віршах.
7. І. Франко про К. Зіновієва. Місце і значення творів І. Величковського, К. Зіновієва в історії українського письменства.

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова люття : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Величковський І. Твори / вступ. статті С.І. Маслової, В.П. Колосової, В.І. Кречотня. Київ : Наук. думка, 1972. 192 с.
5. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
6. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
7. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
8. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
9. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
10. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
11. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
12. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
13. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
15. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
16. Шевчук В. Іван Величковський та Києво-Чернігівська поетична школа другої пол. XVII ст. *Українська мова та література*. 2001. Ч. 43. С. 3-14.
17. Шевчук В. Климентій Зіновійв і його книга буття українського народу. *Хроніка-2000*. 1994. № 1-2. С. 73-98.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №8

Тема: УКРАЇНСЬКА ВІРШОВАНА САТИРА XVIII СТ.

План

1. Загальна характеристика української віршованої сатири XVIII ст. (обставини виникнення, зв'язок з російською сатирою, питання про авторство).
2. Висміювання зажерливості, жадібності і пияцтва, викриття продажності у сатирично-гумористичних віршованих оповіданнях «Отець Негребецький» «Пекельний Марко», «Вірша про Кирика». Показ сили і героїзму козаків («Пекельний Марко»).
3. Викриття пороків панівних класів у соціально-політичних віршованих сатирах «1764 года декабря 20 дня. К.Р.», «Плач киевских монахов», «Доказательства Хама Даниеля Куксы потомственны».
4. Особливості мови і стилю віршованої сатири, зв'язок її з усною народною творчістю. Елементи реалізму в творах.

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова лютюня : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
5. Давня українська література в школі : літературознав.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорієць, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
9. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Слово многоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконтіт, 2006. 800 с.
12. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
13. Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
14. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
15. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
16. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Пріцак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №9

Тема: ШКІЛЬНА ДРАМАТУРГІЯ XVII СТ.

План

1. Шкільна драматургія, її зв'язок з європейським театром. Зародження і перший етап розвитку шкільної драми.
2. Драматичні діалоги Памви Беринди та Іоанікія Волковича.
3. Основні тематичні групи шкільних драм та їх жанрові різновиди (різдвяні, великодні, типу міраклів та мораліте).
4. Декламації та діалоги («Вірші на Воскресіння Христове»; «Спор Душі та Тіла» Івана Некрашевича).
5. Драми різдвяного циклу («Комедія на день Різдва Христова» Димитрія Тупатала, «Комічне дійство» Митрофана Довгалевського та ін.).
6. Драми великоднього циклу («Царство Натури Людської...», «Мудрість Предвічна»).
7. Мораліте («Боротьба церкви з дияволом»; «Воскресіння мертвих» Георгія Кониського, анонімна «Розмова душі з тілом»).
8. Історичні драми.
9. Інтермедії, їх генезис, типологія та функції. Інтермедії до драми Я.Гаватовича «Трагедія, або образ смерті пресвятого Іоанна Хрестителя», оцінка їх М. Драгомановим і М.Павликом, спроби постановки на сучасній сцені.
10. Міраклі «Алексій чоловік Божий», його джерела, зв'язок з історичними подіями, бароковий стиль.
11. «Слово о збуренню пекла» – зразок драми народного типу. І.Франко про цей твір.
12. Використання прийомів шкільної драматургії у пізнішій літературі та театральному мистецтві.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури: у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів: Світ, 1992. 693 с. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури: У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ: Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі: літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ: Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література: хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ: Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури: у 12 т. Т. 2: Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ: Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Насенко М. Художня література України: науково-популярний нарис. Ч. 1: Від міфів до реальності. Київ: ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. 3-тє вид. Київ: ВД «Стилос», 2010. 368 с.
9. Українська література у портретах і довідках: давня література – література XIX ст. Київ: Наукова думка, 2000. 142 с.
10. Чижевський Д. Українське літературне бароко: вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ: Обереги, 2003. 575 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №10

Тема: **ДРАМА «МИЛІСТЬ БОЖА»**

План

1. Історія написання драми. Питання авторства.
2. Тема, ідея твору, його патріотичний пафос.
3. Композиція драми. Двоплановість сюжету.
4. Образ Богдана Хмельницького, засоби його творення.
5. Художнє відтворення образу України в драмі.
6. Мовно-стильові та художні особливості п'єси.
7. Бароковий характер твору, символи, персоніфікація, алегорія у творі.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Працьовитий В. Образ Богдана Хмельницького у шкільній драмі «Милість Божія». *Сучасний погляд на літературу : наук. зб.* Київ, 2001. Вип. 5. С. 7-9.
9. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. 3-тє вид. Київ : ВД «Стилос», 2010. 368 с.
10. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
11. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ №11-12

Тема: ТВОРЧИСТЬ Г.СКОВОРОДИ

План

1. Особливості світогляду письменника-філософа.
2. Аналіз філософських трактатів, діалогів, притч.
3. Збірка «Басни Харьковскія». Обставини її створення.
4. Тематика і провідні мотиви байок Г.Сковороди. Особливості художньої форми байок Г.Сковороди.
5. Загальна характеристика поетичної спадщини Г.Сковороди.
6. Збірка «Сад божественних пьсней» як найвизначніше явище в українській віршовій літературі XVIII ст. Характер взаємодії епіграфів і текстів.
7. Провідні мотиви лірики Г.Сковороди.
8. Ідейно-художнє новаторство Г.Сковороди, значення його спадщини для розвитку української літератури

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
7. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Мостова Л. Жанротворча роль іносказання в байках Г.С. Сковороди. *Медієвістика: зб. наук. статей*. Одеса, 2000. Вип. 2. С. 134-141.
10. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
11. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
12. Сивокінь Г. Григорій Сковорода як читач Біблії. *Слово і час*. 1993. № 3. С. 11-16.
13. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
15. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
16. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт : Наш час, 2006. 284 с.
17. Ушкалов Л. Григорій Сковорода і антична культура. Харків : ТОВ «Знання», 1997. 180 с.
18. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.

**Дидактичне забезпечення
самоїїної роботи студентів
з дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(X-XVIII СТОЛІТТЯ)»**

МОДУЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема: **ВСТУП**

План

1. Предмет і завдання курсу, його зв'язок з іншими дисциплінами.
2. Поняття про синкретичну писемність, літературну пам'ятку, її редакції та списки.
3. Характеристика давніх рукописів.
4. Значення появи книгодрукування.
5. Огляд джерел, за якими вивчається давня українська література. Проблема її періодизації.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
7. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
8. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
9. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.

Тема: ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В КИЇВСЬКІЙ РУСІ

План

1. Структура і зміст Біблії. Переклади і переспіви її. Мотиви й образи в українській літературі.
2. Апокрифи, їх оцінка І.Франком. Апокрифи «Як сотворив Бог Адама», «Про Соломона і Китовраса», «Ходіння Богородиці...». Апокрифічні мотиви в українській літературі («Слово о збуренню пекла», «Енеїда» І.Котляревського).
3. Агіографія. Перекладні й оригінальні житія, їх основні типи.
4. «Пчола», «Олександрія», «Андріатіс», Златостурій» та інші світські книги. Космологічні твори («Шестоднев» Іоанна, «Християнська топографія» Козьми Індикоплова, «Фізіолог»).
5. Історична література (Хроніка Іоанна Малали, Хроніка Георгія Синкелла та ін.). Перекладні повісті («Александрія» хронографічна, «Повість про Варлаама та Йоасаафа» та ін.).
6. Роль перекладної літератури у становленні і розвитку письменства Київської Русі.

Література:

1. Абрамович С. Специфика Библии как сакральной книги. *Всесвітня література в навчальних закладах України*. 2001 №9. С. 48-51.
2. Апокрифи і легенди з українських рукописів. Т. 1. Апокрифи старозавітні / упоряд.: І.Я. Франко; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Ін-т франкознавства. Репр. вид. 1896 р. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2006. 394 с.
3. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії ХІХ - поч. ХХ ст. *Українська мова і література в школі*. 1991. № 10. С. 3-6.
4. Білоус П. Історія української літератури ХІ-ХVІІІ ст.: навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
5. Білоус П., Білоус О. Українська література ХІ – ХVІІІ ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
6. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
7. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
8. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
9. Мартинюк В. Біблія – запорука духовності людства. *Українська література в загальноосвітній школі*. 1999. №4. С. 5-15.
10. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
11. Пастухова А. Викладання Біблії як концептуальної першоджерельної інстанції. *Українська мова і література*. 2004. №5. С. 38-39.
12. Полек В. Історія української літератури Х-ХVІІ ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
13. Сліпущко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (Х–ХІІІ ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
14. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
15. Сулима В. Біблія і українська література : навч. посібник. Київ : Освіта, 1998. 400 с.
16. Шевченко Г. Біблія – визначна пам'ятка світової культури і літератури. *Все для вчителя*. 2002. №15-16. С. 80-83.
17. Шевчук В. Як би я викладав уроки Біблії в середній школі. *Слово і час*. 1991. № 1. С. 72-79.

Тема: ЛІТЕРАТУРА ПІЗНЬОГО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

План

1. Історико-культурні обставини. Пізні форми фольклорного епосу.
2. Білорусько-Литовські (Західноукраїнські) літописи. «Слово про погибель Руської землі».
3. Ораторсько-учительна проза другої половини XIII – першої половини XVI ст., творчість київських митрополитів.
4. Агіографічні твори («Житіє Олександра Невського», «Житіє Михайла Чернігівського» та ін.).
5. Києво-Печерський патерик як найважливіша пам'ятка української агіографії. Латиномовна література (Ю. Дрогобич-Котермак, Павло Русин з Кросна, Григорій Чуй-Русин із Самбора та ін.).
6. Перекладна література (Хроніка Іоанна Зонари, «Хронограф» українсько-білоруської редакції, Сербська «Александрія», «Повість про Трістана та Ізольду» тощо).

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-ге, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
12. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
13. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
14. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ПОЛЕМІЧНА ЛІТЕРАТУРА

План

1. Історичні умови. Ренесансні риси у культурі. Основні теми і жанри літератури.
2. Характерні риси полемічної літератури.
3. Петро Скарга як найталановитіший представник католицько-уніатського табору.
4. Інші письменники-полемісти.
5. «Ключ царства небесного» і передмова до Острозької Біблії Герасима Смотрицького.
6. «Історія о Листрикійському синоді» й «Отписи» Клірика Острозького.
7. «Казання святого Кирила» Стефана Зизанія.
8. «Апокрисис» Христофора Філарета.
9. Основні жанри та періоди розвитку полемічної літератури.
10. Творчість Мелетія Смотрицького («Тренос», «Граматика», «Апологія», «Паронезис»), еволюція світогляду письменника.
11. «Палінодія» Захарії Копистенського.
12. «Унія греків з костелом римським», «Антиризис», «Гармонія» Іпатія Потія.
13. Значення полемічної літератури.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-ге, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорієць, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Сліпушко О. Софія київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконіт, 2002. 398 с.
12. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
13. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
14. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ЛІТЕРАТУРА II ПОЛ. XVII СТ., ЇЇ ОСНОВНІ ЗДОБУТКИ І ПРОБЛЕМИ

План

1. Роль Києво-Могилянської колегії у розвитку культури.
2. Історична проза.
3. Вплив Густинського літопису на «Патерик» С.Косова.
4. «Синопис», Обробки житій Ольги і Володимира.
5. «Хроніка» Ф.Сафоновича, її новаторський характер і вплив на розвиток історіографії.
6. Ораторсько-проповідницька проза, нові тенденції у її теорії.
7. Творчість І.Галіятовського («Наука, або Спосіб зложення казання», «Ключ розуміння», «Лебідь», «Магометів Коран»), Л.Барановича («Меч духовний», «Труби словес проповідних», поезії).
8. Українська література в Закарпатті.
9. Творчість М.Андрелли («Логос», «Оборона вірному кожному чоловіку»), зв'язок її з загальноукраїнським літературним процесом..

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч.посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
3. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
6. Ісиченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст. : збірник праць. Київ, 1982. 392 с.
8. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
9. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
10. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
11. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 1 : Література епохи Ренесансу (друга половина XV–XVI століття). Література Раннього Бароко (80-ті роки XVI століття – 1632 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконті, 2006. 800 с.
12. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
13. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.

Тема: ВІРШОВА ЛІТЕРАТУРА II ПОЛ. XVII СТ.

План

1. Шкільне віршування, його теоретична розробка, провідні жанри.
2. Бароко, його специфіка в Україні. Дослідження українського літературного бароко (Д.Чижевський, О.Білецький, В.Крекотень, Д.Наливайко, І.Іваньо та ін.).
3. Використання художніх здобутків бароко у пізнішій літературі.
4. Історичні вірші «Про Жовтоводську битву», «Полонення Потоцьких», «Дума козацька о Берестецьким звиченстві».

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська дожовтнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова люття : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
5. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
6. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Слово многоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконіт, 2006. 800 с.
13. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
15. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
16. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
17. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ШКІЛЬНА ДРАМА ХVІІІ СТ.

План

1. «Милость Божія».
2. Драма Г.Кониського «Воскресіння мертвих».
3. Діалог С.Дівовича «Разговор Великої Росії з Малоросією».
4. Інтермедії до драм М.Довгалевського та Г.Кониського, оцінка їх І.Франком.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури ХІ-ХVІІІ ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина ХVІ – ХVІІІ ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Сулима М. Українська драматургія ХVІІ-ХVІІІ ст. 3-тє вид. Київ : ВД «Стилос», 2010. 368 с.
9. Українська література у портретах і довідках : давня література – література ХІХ ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
10. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ВЕРТЕПНА ДРАМА

План

1. «Вертепна драма, її будова і театральна техніка, зміст і образи, вплив на пізнішу культуру.
2. «Живий» вертеп та спроби його відродження.

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
7. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
8. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. 3-тє вид. Київ : ВД «Стилос», 2010. 368 с.
9. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
10. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ТВОРЧІСТЬ МАНДРІВНИХ ДЯКІВ

План

1. Творчість мандрівних дяків. Аналогічне явище у західноєвропейській культурі.
2. «Житіє» І. Турчиновського, образ його автора у І ч. триптиха Вал. Шевчука «Три листки за вікном».
3. Образи мандрівних дяків у інших творах.
4. Теми, жанри, стильові особливості спадщини мандрівних дяків, її вплив на пізнішу літературу.
5. Елементи реалізму в творах мандрівних дяків.
6. Творчість Івана Некрашевича обставини її виникнення, зв'язок з фольклором та попередньою літературою

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст.: навч. посіб. Київ: ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 1. Вид. 2-ге, випр.. Львів : Світ, 1992. 693 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000847>.
3. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
4. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
5. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.): навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
9. Насенко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
13. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
14. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.
15. Шевчук В. Муза роксоланська: У 2-х кн. Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко. Київ : Либідь, 2005. 729 с.

Тема: ЛІРИКА XVIII СТ.

План

1. Рукописні збірники, їх автори або переписувачі.
2. Публікації пісень. Поява романсів.
3. Пісня С.Климовського «Їхав козак за Дунай».
4. «Пісні світові» І.Пашковського.
5. Медитативно-елегійна лірика («Піснь о світі» О.Падальського, «Піснь о бідном сироті» Василя, «Піснь світська сиротинська»).
6. Метафізична (духовна) лірика. Почаївський «Богогласник».

Література:

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська доживотнева поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Аполлонова люття : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
3. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
4. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с. URL : <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000848>.
5. Генік-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
6. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
7. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIIIст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
8. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
9. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
10. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
11. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
12. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконт, 2006. 800 с.
13. Соболев В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
14. Соболев В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
15. Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори. Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
16. Українське бароко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
17. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Тема: ІСТОРИКО-МЕМУАРНА ПРОЗА II ПОЛ. XVIII СТ.

План

1. «Щоденник» і листи Я. Марковича.
2. «Діаріуш» і «Щоденник» М. Ханенка

Література:

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с. URL : <http://194.44.152.155/elib/local/sk745802.pdf>.
2. Возняк М. Історія української літератури : у 2 кн. Кн. 2. Вид. 2-не, випр.. Львів : Світ, 1994. 555 с.
3. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
4. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
5. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
6. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогорець, 2011. 568 с.
7. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
8. Наєнко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ : ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
9. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
10. Сліпушко О. Софія кийвська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконт, 2002. 398 с.
11. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
12. Українське бароко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
13. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.

Питання для контрольних робіт
з дисципліни
«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(X-XVIII СТОЛІТТЯ)»

Київське та галицько-волинське літописання XI-XIII ст.

1. Виникнення літописання на Русі.
2. Основні етапи становлення літописання (найдавніші літописні зведення).
3. Повість минулих літ:
 - а) джерела та головні ідеї літопису;
 - б) основні історичні персонажі твору;
 - в) сюжети літописних оповідей;
 - г) жанрово-стильові особливості літопису, символічно-алегорична торпика;
 - г) історичність та літературність літопису;
 - д) мова літопису, переклади літописного тексту сучасною українською мовою.
4. Київський літопис як факт регіонального літописання.
5. Зміст і літературні особливості Галицько-Волинського літопису.

Ораторсько-проповідницька проза

1. Обставини виникнення прози. Типологія проповідей. Проповідь як літературний твір.
2. «Слово про Закон і Благодать» Митрополита Аларіона:
 - а) джерела;
 - б) патріотичний пафос;
 - в) композиція та зміст пам'ятки;
 - г) стиль, художні засоби.
3. «Притча про людську душу і тіло» Кирила Туровського (інтерпретація образів, композиція, стиль, авторські відступи).

«Слово про Ігорів похід»

1. Історія відкриття і публікації «Слова про Ігорів похід». Проблема автентичності.
2. Історична основа пам'ятки.
3. Ідейна спрямованість твору.
4. Жанр і композиція «Слова про Ігорів похід».
5. Образи «Слова про Ігорів похід».
6. Поетика «Слова про Ігорів похід».
7. Питання авторства твору.
8. Мотиви та образи «Слова про Ігорів похід» в українській літературі.

Києво-Печерський патерик

1. М. Грушевський про Києво-Печерський патерик.
2. Житіє як повчальний твір.
3. Персонажі житій.
4. Аскетизм і чернече житіє.
5. Етапи розвитку київського чернечого епосу.
6. Жанрова природа Києво-Печерського патерика.
7. Новели Києво-Печерського патерика:
 - а) про золотий пояс Шимона;
 - б) про чудеса ченця Прохора;
 - в) про лікаря Агапіта.

Творчість Івана Вишенського

1. Історичні, культурно-освітні, релігійні обставини виникнення і функціонування полемічної прози.
2. Життєвий шлях і світогляд Івана Вишенського.
3. Тематика творів Івана Вишенського.
4. Аналіз твору «Викриття диявола 0миродержця».
5. Індивідуальний стиль Івана Вишенського.
6. І. Франко про Івана Вишенського.

Віршова творчість XVI-VXII ст.

1. Виникнення віршування в Україні.
2. Теорія віршування (поетика).
3. Основні жанри віршованої творчості.
4. Вірші Лазаря Барановича.
5. Поезія Івана Величковського.
6. Вірші Данила Братковського.
7. Твори Климентія Зиновієва.
8. Вірші на історичну тематику.

Козацька літописна проза

1. Козацькі літописи як літературний жанр.
2. Текстуальний аналіз літописних уривків:
 - а) «Року 1663» («Чорна рада») – за Літописом Самовидця;
 - б) «Про другу битву козаків з ляхами та про перемогу під Корсунем» – за Літописом Григорія Грабянки;
 - в) «Напад на Січ» – за Літописом Самійла Величка.
3. Значення козацьких літописів для української історичної прози XIX – XX ст.

Трагікомедія «Володимир» Феофана Прокоповича

1. Життя і творчість Феофана Прокоповича.
2. Історична основа трагікомедії «Володимир».
3. Сюжет і побудова трагікомедії «Володимир».
4. Образ Володимира: засоби творення, алегоричний зміст.
5. Другорядні персонажі трагікомедії «Володимир».

Вертепна драма

1. Походження та особливості побутування вертепу.
2. Композиція вертепної драми.
3. Мотиви та образи різдвяної частини драми.
4. Засоби гумору, гротеску, сатири в другій частині драми.
5. Історична доля вертепу.

Сатира і гумор XVII ст.

1. Основні причини виникнення і функціонування української сміхової літератури у XVIII ст.
2. Гумористичні віршовані оповідання («Вірш про Кирика», «Отець Негребецький», «Марко Пекельний»).
3. Соціальна сатира («Сатирична коляда», «Плач київських монахів», твори Івана Некрашевича).
4. Творчість мандрівних дяків.
5. Інтермедії до драм Георгія Кониського і Митрофана Довгалевського.

Українська лірика XVIII ст.

1. Основні тенденції розвитку лірики XVIII ст.
2. Вірші на громадянську тематику.
3. Елегійна лірика.
4. Любовна лірика.
5. Духовні вірші.
6. Зв'язок лірики XVIII ст. із фольклором.

Художня творчість Григорія Сковороди

1. Біографія і творчість Григорія Сковороди.
2. Вірші про самопізнання і моральне вдосконалення у збірці «Сад божественних пісень».
3. Мотиви свободи у поезії Сковороди.
4. Джерела і теми збірки «Байки харківські».
5. Байки про «сродний труд».
6. Тлумачення Сковородою моральності у байках.
7. Художнє новаторство Сковороди.

Біблія як літературний феномен

1. Біблія як священний текст.
2. Зміст і композиція Старого Завіту.
3. Зміст і композиція Нового Завіту.
4. Літературні жанри у Біблії.
5. Самобутність біблійних образів.
6. Поетика біблійного тексту.

Біблія і давня українська література

1. Біблія як писемна пам'ятка давнини.
2. Мотиви та образи Святого Письма у літературі періоду Київської Русі у:
 - а) «Повісті минулих літ»;
 - б) «Слові про Закон і Благодать»;
 - в) «Повчанні» Володимира Мономаха.
3. Біблія і проза XVI-XVII ст.:
 - а) біблійні мотиви у проповідницьких творах;
 - б) посилення на священний текст у полемічній прозі.
4. Біблійні сюжети у драматургії XVII-XVIII ст.:
 - а) «Слово про збурення пекла»;
 - б) «Воскресіння мертвих» Георгія Кониського;
 - в) перша частина вертепної драми.
5. Жанри духовної лірики у давній українській поезії.
6. Біблія і творчість Григорія Сковороди.

**Засоби діагностики
навчальних досягнень студентів**

Критерії оцінювання семестрового контролю

Система контролю якості навчального процесу та критерії оцінок, які використовуються у Херсонському державному університеті, чіткі. Метою контролю є оцінка якості організації та проведення навчально-виховного процесу і його кінцевих результатів, а також подальше вдосконалення форм і методів роботи.

Семестрові экзамени складаються студентами у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який затверджується деканом факультету.

Враховуючи акумулюючий принцип оцінювання навчальних досягнень студента, підсумковий семестровий контроль засвоєння студентом навчального матеріалу визначається як інтегрована оцінка засвоєння всіх змістових модулів за семестр без проведення обов'язкового семестрового екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання, ситуаційні завдання тощо, що передбачають перевірку розуміння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу дисципліни в цілому та рівня сформованості відповідних компетентностей після опанування курсу.

Оцінювання семестрового екзаменаційного контролю здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до затверджених університетом критеріїв оцінювання за національною шкалою: «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно», «Не допущено». Одночасно оцінювання проводиться за шкалою трансферних оцінок ECTS («A», «B», «C», «D», «E», «FX», «F»).

Переведення балів з кредитного модуля до оцінок за національною шкалою та ECTS здійснюється відповідно:

Оцінка ECTS	Оцінка в балах	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	
A	100-90	5	відмінно
B	89-83	4	дуже добре
C	81-74		добре
D	73-64	3	задовільно
E	63-60		достатньо
FX	59-35	2	незадовільно
F	34-1		

Шкала ECTS ґрунтується на рейтингу здобувачів вищої освіти у складі потоку/курсу:

- здобувачам вищої освіти, які повністю оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати ґрунтовні відповіді на всі питання

курсу, орієнтуються у проблемних питаннях дисципліни, опанували рекомендовану літературу та виявили добрі знання додаткової літератури, виставляють **оцінку А**. При цьому оцінку – **100 балів**, як виняток, можуть отримати тільки здобувачі вищої освіти, які, крім відмінних знань за програмою дисципліни, виявили активність у науково-дослідній роботі за тематикою курсу, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях тощо;

- здобувачам вищої освіти, які оволоділи програмою навчальної дисципліни на творчому рівні, можуть дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте допустили неточності, опанували рекомендовану літературу та виявили добрі знання додаткової літератури, ставлять **оцінку В**;
- здобувачам вищої освіти, які в основному оволоділи програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні, можуть дати повні відповіді на теоретичні запитання, проте у відповідях допускають несуттєві помилки, опанували рекомендовану літературу та виявили добрі знання додаткової літератури, ставлять **оцінку С**;
- здобувачам вищої освіти, які показали задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні, дають неточні відповіді на теоретичні запитання й допускають помилки, не виявили знань додаткової літератури, ставлять **оцінку D**;
- здобувачам вищої освіти, які виявили мінімально достатній рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання, дають неточні та/або часткові відповіді на теоретичні запитання, вивчили основні терміни курсу та орієнтуються в матеріалі базового підручника та не виявили знань додаткової літератури, ставлять **оцінку E**;
- здобувачі вищої освіти, які не дають відповідей на теоретичні запитання, відповідають тільки частково на окремі питання, не виявляють знань основної та додаткової літератури з предмету, ставлять **оцінку FX**;
- здобувачі вищої освіти, які не дають відповідей на теоретичні запитання, не відповідають на окремі питання, не виявляють знань основної та додаткової літератури з предмету, ставлять **оцінку F**;
- здобувачі вищої освіти, які за результатами вивчення дисципліни отримали незадовільні **оцінки FX** або **F**, повинні додатково виконати індивідуальні завдання для підвищення рівня своїх знань і при **оцінці FX** повторно перескласти підсумковий контроль, а при **оцінці F** пройти повторний курс вивчення дисципліни зі складанням підсумкового контролю.

Протягом семестру проводиться не менше двох модулів або контрольних робіт або інших видів контролю. Максимальна кількість балів, яка встановлюється для цих видів контролю, а також відповідність оцінок **FX** та **F** у шкалі **ECTS**, у балах та національній шкалі визначається вченими радою факультету або кафедрами, які забезпечують викладання відповідних дисциплін.

**Перелік питань,
що виносяться на екзамен**

ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Поняття «давня українська література». Історичні умови її виникнення і характерні риси.
2. Проблема періодизації давньої української літератури.
3. Сучасні дослідники української літератури Х-ХVIII ст.
4. Специфіка та основні жанри перекладної літератури.
5. Структура і зміст Біблії.
6. Переклади і переспіви Біблії.
7. Апокрифи «Як сотворив Бог Адама», «Про Соломона і Китовраса», «Ходіння Богородиці...».
8. Апокрифічні мотиви в українській літературі («Слово о збуренню пекла», «Енеїда» І.Котляревського).
9. Світські книги «Фізіолог», «Шестоднев», «Пчела» та інші.
10. Поняття про літопис, літописнезведення, літописний список, літописнуредакціютощо.
11. Гіпотези О. Шахматова, М. Грушевського, Л. Махновця та ін. про генезис і розвиток літописання.
12. «Повістьвременнихліт» – найвидатнішапам'яткадавньоруськоголітописання.
13. Галицько-Волинськийлітопис: структура.
14. Образна система Галицько-Волинського літопису.
15. Історія віднайдення, видання і вивчення «Слова о полку Ігоревім».
16. Проблеми автентичності й авторства «Слова о полку Ігоревім».
17. Історичні умови виникнення полемічної літератури.
18. Характерні риси полемічної літератури.
19. Петро Скарга як найталановитіший представник католицько-уніатського табору.
20. Письменники-полемісти.
21. Світогляд Івана Вишенського. Художня інтерпретація його образу Іваном Франком.
22. Поетика ранніх творів Івана Вишенського («Ізвещеніє...», «Писанієдо всіх...»).
23. Твори Вишенського після Брестської унії.
24. Викриття ініціаторів унії, захист православної віри в творі Івана Вишенського «Посланії до єпископів».
25. Структура, основні мотиви збірки Івана Величковського «Зегар з полузегарком».
26. «Поетичні штучки» Івана Величковського у збірці «Млеко».
27. Художня своєрідність поетичного збірника Климентія Зіновієва: дидактична спрямованість, фольклорні елементи у віршах.
28. Драматичні діалоги Памви Беринди та Іоаникія Волковича.
29. Основні тематичні групи шкільних драм та їх жанрові різновиди (різдвяні, великодні, типу міраклів та мораліте).
30. «Царство Натури Людской» – ранній зразок великодньої драми алегоричного характеру
31. Міраклі «Алексійчеловѣкъ Божій», йогоджерела, зв'язок з історичними подіями.
32. «Слово о збуренню пекла» – зразок драми народного типу. І. Франко про цейвір.
33. Драма «Милість Божа». Питання авторства. Тема, ідея твору.
34. Естетичні погляди Феофана Прокоповича.
35. Художня своєрідність поезії Феофана Прокоповича («Елегія», «Опис Києва», «Похвала Дніпрові»)
36. Трагедокомедія Ф.Прокоповича «Владимир»: композиційні особливості; жанрова специфіка, образи.
37. Історико-культурні обставини виникнення барокової історіографії. Проблема типології козацьких літописів.
38. Літопис Самовидця, його характерні риси, проблема авторства.

39. Григорій Грабянка і його літопис «Дѣйствія презьльной... брани Богдана Хмельницького».
40. Літопис Самійла Величка як яскраве явище літературного бароко.
41. «Історія Русів» та дискусії навколо неї.
42. Історико-літературне значення козацьких літописів. Використання їх письменникам наступних поколінь.
43. Характеристика української віршової сатири XVIII ст.
44. Творчість Івана Некрашевича.
45. Особливості світогляду Г. Сковороди.
46. Аналіз філософських трактатів, діалогів, притч Г. Сковороди.
47. Збірка Г. Сковороди «Басни Харьковскія». Обставини її створення.
48. Тематика і провідні мотиви байок Г.Сковороди.
49. Збірка Г. Сковороди «Сад божественних пьсней» як найвизначніше явище в українській віршовій літературі XVIII ст.
50. Провідні мотиви лірики Г. Сковороди.
51. Жанр інтермедії в давній українській літературі.
52. Особливості стилю бароко в українській літературі.

**Орієнтовна тематика
курсівих робіт
та методичні рекомендації
до їх виконання**

Орієнтовна тематика курсових робіт

1. Міфопоетична парадигма образності у «Повісті минулих літ».
2. Літературна творчість в осмисленні давніх українських авторів.
3. Самоусвідомлення творчої особистості у літературних пам'ятках доби Київської Русі.
4. Повчальна проза в українській літературі доби Київської Русі.
5. Апокрифичний компонент у літературних пам'ятках доби Київської Русі.
6. Художній хронотоп «Повісті минулих літ».
7. Художній хронотоп Київського літопису.
8. Художній хронотоп Галицько-Волинського літопису.
9. Архетипна символіка в історичній прозі Київської Русі.
10. Художня символіка в агіографічній прозі Київської Русі.
11. Художня функція чуда в давній українській прозі.
12. Художня рецепція давньоукраїнських пам'яток у творчості Вал. Шевчука.
13. Хронотоп в українській паломницькій прозі.
14. Поетика факту в літописній прозі доби Київської Русі.
15. Функції художнього слова в українській літературі XVII-XVIII ст.
16. Формування барокового стилю у творчості поетів «острозького кола».
17. Формування барокового стилю у творчості прозаїків «острозького кола».
18. Художні форми вираження емоційного стану в давньоукраїнських літературних пам'ятках.
19. Різновиди алегоричного зображення в давньоукраїнських літературних пам'ятках.
20. Топос «малої батьківщини» в українській літературі доби бароко.
21. Архетипна символіка «Саду божественних пісень» Григорія Сковороди.
22. Феномен Григорія Сковороди в українській літературі XIX століття.
23. Феномен Григорія Сковороди в українській літературі XX століття.
24. Жанрово-стильові особливості «Історії Русів».
25. Українська лірика XVIII ст.
26. Топос лісу в давній українській літературі.
27. Топос саду в давній українській літературі.
28. Топос кінця світу в давній українській літературі.
29. Топос дому в давній українській літературі.
30. Топос поля (степу) в давній українській літературі.
31. Топос душі і тіла в давній українській літературі.
32. Топос слів давній українській літературі.
33. Топос дороги (мандрівки) в давній українській літературі.

Методичні рекомендації для написання курсових робіт

Науково-дослідна робота є важливою складовою підготовки кваліфікованих фахівців-філологів у Херсонському державному університеті. Важливим напрямком науково-дослідної роботи в межах навчально-виховного процесу є написання і захист курсових робіт.

Курсова робота – це самостійне, навчально-наукове дослідження студента. У процесі написання роботи під керівництвом викладачів кафедри студенти опановують методи та набувають вміння проведення наукового дослідження. Написання курсової роботи має допомогти формуванню творчого мислення студента, перевірити навички збирання, аналізу та інтерпретації джерел й літератури, вміння формулювати висновки та пропозиції.

Успішне проведення наукового дослідження та написання курсових робіт залежить від чіткого дотримання основних вимог, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються насамперед наукового рівня робіт, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також їх оформлення.

При оцінюванні курсові роботи комісія враховує дотримання вимог оформлення роботи, якість самого наукового дослідження, його наукову новизну, вміння захистити сформульовані положення та висновки.

Роботи оформленні з порушенням державних стандартів і встановлених вимог можуть бути недопущенні до захисту. Невідповідність в оформленні курсової роботи може суттєво вплинути на остаточну оцінку роботи.

Дотримання студентом усіх вимог до оформлення курсової роботи сприяє вихованню в нього належного стилю роботи, виховує вимогливість до себе, прищеплює певні навички до ведення наукового дослідження, що буде йому корисним у роботі над дипломною роботою і дисертацією.

ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Перед початком виконання курсової роботи студент має ознайомитись з основними вимогами щодо написання курсових робіт. Крім цього кожен етап виконання курсової роботи має узгоджуватись з науковим керівником.

Для раціонального використання часу при написанні курсової роботи слід дотримуватись такого **алгоритму**:

- вибір теми;
- визначення об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження;
- підбір, аналіз джерел та літератури з теми;
- складання попереднього плану;

- написання вступу;
- встановлення фактів та їх узгодження;
- формулювання висновків і рекомендацій;
- оформлення списку використаних джерел та додатків;
- написання основного тексту роботи;
- підготовка до захисту курсової роботи.

У сучасній методології прийнято виділяти такі **етапи** наукового дослідження:

1. Підготовчий етап.
2. Інформаційний етап.
3. Етап реконструкції.
4. Аналітичний етап.
5. Наративний етап.

Підготовчий етап розпочинається з вибору **теми**. Тему курсової роботи студенти обирають самостійно із запропонованого кафедрою переліку. Теми відповідають тематиці наукових досліджень кафедри.

Після визначення теми дослідження має бути обґрунтовано дослідницьке завдання. Тобто визначено об'єкт та предмет дослідження.

При роботі з науковою літературою та документами студентам рекомендується робити нотатки. Нотатки виконують на окремих картках. Картки дозволяють створити робочу картотеку, яку досить легко поповнювати і контролювати. Картки робочої картотеки використовують для складання списку літератури, тому бібліографічні описи на картках мають бути повними, відповідати вимогам стандарту.

Починаючи дослідження варто познайомитись з найновішою літературою з даної теми. Новіші праці, як правило, є повнішими і точнішими. Крім того дослідження теми варто починати з узагальнюючих праць, які дозволять охопити проблемне поле дослідження, а відповідно більш чітко окреслити проблемні позиції, які потребують вирішення.

Будь-яке дослідження ґрунтується на працях попередників. Тому проблема цитування та узагальнення посідає важливе місце при роботі з джерелами. При виконанні дослівних виписок, які пізніше в тексті можуть стати цитатами, потрібно бути особливо обережними. Переписувати потрібно дослівно, включно з помилками і знаками пунктуації. Цитування варто звести до мінімуму і вдаватися до нього лише тоді, коли воно справді необхідне.

Цитуючи, ми повинні дотримуватися кількох формальних правил:

1. Цитата повинна бути дослівною;
2. Цитата не повинна бути надто довгою;

3. Цитата повинна подаватися у лапках і супроводжуватися посиланням на джерело у примітці;

4. Вилучення певних фрагментів, яке дозволяє уникнути довгого цитування, позначається трикрапкою...;

5. Пояснення, які розривають текст цитати, подаються у квадратних дужках - [];

6. Цитати, які є незавершеним реченням, граматично узгоджуються із авторським текстом.

Робота перенасичена посиланнями, запозиченнями зі статей, підручників, монографій не може бути позитивно оціненою. Курсова робота повинна бути написана гарною літературною мовою. Курсова робота, в якій буде виявлено ознаки плагіату знімається з розгляду, а її авторові виставляється оцінка “не задовільно”.

Курсова робота складається з таких частин:

1. Вступ.
2. Основна частина (поділяється на кілька розділів).
3. Висновки.
4. Список використаної літератури.
5. Додатки (у разі потреби).

Очікуваний обсяг тексту курсової роботи - 20-25 сторінок (без наукового апарату). В облікований обсяг роботи не включають список використаних джерел та додатки.

План курсової роботи обов'язково повинен бути погоджений з науковим керівником ще до початку роботи над її текстом.

Після остаточного узгодження чернетки з керівником можна оформляти чистовий варіант.

Перед тим як друкувати з чернетки курсову роботу, її слід старанно ще раз перевірити, уточнити назви розділів, підрозділів, послідовність розміщення матеріалу, звірити цифрові дані, обґрунтованість і чіткість формулювань висновків та рекомендацій.

Титульний аркуш. Він є основним елементом будь-якої наукової роботи – курсової, дипломної чи дисертаційної. З титульного аркуша починається нумерація сторінок, хоча номер сторінки на ньому не проставляється. У курсових роботах зазначають повну назву навчального закладу та його відомчу підпорядкованість, факультет, кафедру, на якій виконана робота, назву роботи, дані про студента та наукового керівника, місто та рік подання роботи до захисту.

Зміст. Він відповідає планові роботи, про який йшлося вище. Єдиною відмінністю є зазначення номерів сторінок. Вказується лише номер початкової сторінки пункту плану (Додаток 2).

Вступ. Завдання вступної частини – зорієнтувати читача у тематиці праці, представити тему роботи і дослідницьке завдання, пояснити, чим важливе або цікаве є звернення до конкретної теми, а також змалювати ширший історичний, суспільний чи інтелектуальний контекст, до якого належить явище що розглядається. Тому вступ має включати в себе такі компоненти: *актуальність* (чому тема є цікавою для дослідження), об'єкт дослідження (1 речення), *предмет дослідження* (1 речення), *ступінь наукової розробки теми* (хто досліджував цю проблематику, яких результатів досяг, що залишилось не вивченим), *мета дослідження* (1 речення), *завдання дослідження, методи дослідження, структура роботи* (вступ, кількість розділів, висновки, список джерел та літератури (кількість найменувань), загальна кількість сторінок в роботі). Рекомендований обсяг вступу - до 3 сторінок.

Основна частина роботи складається з розділів та підрозділів. Завдання розділів основної частини – переконливо довести та проілюструвати головну думку автора. В основній частині автор послідовно та переконливо викладає факти, аргументи та докази, які він отримав опрацювавши відповідний масив джерел та літератури. Кожен розділ має починатись з передмови, де актуалізуються завдання дослідження, які будуть вирішені в цьому розділі. Наприкінці розділу потрібно сформулювати висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів.

Висновок має містити результати проведеного дослідження. В висновку зазначаються питання, які потребують подальшого дослідження, визначаються орієнтири на майбутнє. Дуже небажано в висновках викладати нові факти, ідеї та аргументи, які відсутні в основній частині роботи. Висновок - це нагода наголосити на тому, що вже було сказано в основній частині роботи. Дуже важливо, щоб висновки відповідали поставленим завданням. Обсяг висновків не повинен перевищувати 1-2 сторінки. Наукове дослідження завершується списком використаної літератури. Ця структурна частина наукового дослідження має назву “**Список використаних джерел**”.

Завдання
для передбачених робочим планом
контрольних робіт студентів
заочної форми навчання

Київське та галицько-волинське літописання XI-XIII ст.

6. Виникнення літописання на Русі.
7. Основні етапи становлення літописання (найдавніші літописні зведення).
8. Повість минулих літ:
 - а) джерела та головні ідеї літопису;
 - б) основні історичні персонажі твору;
 - в) сюжети літописних оповідей;
 - г) жанрово-стильові особливості літопису, символічно-алегорична торпика;
 - г) історичність та літературність літопису;
 - д) мова літопису, переклади літописного тексту сучасною українською мовою.
9. Київський літопис як факт регіонального літописання.
10. Зміст і літературні особливості Галицько-Волинського літопису.

Ораторсько-проповідницька проза

4. Обставини виникнення прози. Типологія проповідей. Проповідь як літературний твір.
5. «Слово про Закон і Благодать» Митрополита Аларіона:
 - а) джерела;
 - б) патріотичний пафос;
 - в) композиція та зміст пам'ятки;
 - г) стиль, художні засоби.
6. «Притча про людську душу і тіло» Кирила Туровського (інтерпретація образів, композиція, стиль, авторські відступи).

«Слово про Ігорів похід»

9. Історія відкриття і публікації «Слова про Ігорів похід». Проблема автентичності.
10. Історична основа пам'ятки.
11. Ідейна спрямованість твору.
12. Жанр і композиція «Слова про Ігорів похід».
13. Образи «Слова про Ігорів похід».
14. Поетика «Слова про Ігорів похід».
15. Питання авторства твору.
16. Мотиви та образи «Слова про Ігорів похід» в українській літературі.

Києво-Печерський патерик

8. М. Грушевський про Києво-Печерський патерик.
9. Житіє як повчальний твір.
10. Персонажі житій.
11. Аскетизм і чернече житіє.
12. Етапи розвитку київського чернечого епосу.
13. Жанрова природа Києво-Печерського патерика.
14. Новели Києво-Печерського патерика:
 - а) про золотий пояс Шимона;
 - б) про чудеса ченця Прохора;
 - в) про лікаря Агапіта.

Творчість Івана Вишенського

7. Історичні, культурно-освітні, релігійні обставини виникнення і функціонування полемічної прози.
8. Життєвий шлях і світогляд Івана Вишенського.
9. Тематика творів Івана Вишенського.
10. Аналіз твору «Викриття диявола 0миродержця».
11. Індивідуальний стиль Івана Вишенського.
12. І. Франко про Івана Вишенського.

Віршова творчість XVI-VXII ст.

9. Виникнення віршування в Україні.
10. Теорія віршування (поетика).
11. Основні жанри віршованої творчості.
12. Вірші Лазаря Барановича.
13. Поезія Івана Величковського.
14. Вірші Данила Братковського.
15. Твори Климентія Зиновієва.
16. Вірші на історичну тематику.

Козацька літописна проза

1. Козацькі літописи як літературний жанр.
2. Текстуальний аналіз літописних уривків:
 - а) «Року 1663» («Чорна рада») – за Літописом Самовидця;
 - б) «Про другу битву козаків з ляхами та про перемогу під Корсунем» – за Літописом Григорія Грабянки;
 - в) «Напад на Січ» – за Літописом Самійла Величка.
3. Значення козацьких літописів для української історичної прози XIX – XX ст.

Трагікомедія «Володимир» Феофана Прокоповича

1. Життя і творчість Феофана Прокоповича.
2. Історична основа трагікомедії «Володимир».
3. Сюжет і побудова трагікомедії «Володимир».
4. Образ Володимира: засоби творення, алегоричний зміст.
5. Другорядні персонажі трагікомедії «Володимир».

Вертепна драма

1. Походження та особливості побутування вертепу.
2. Композиція вертепної драми.
3. Мотиви та образи різдвяної частини драми.
4. Засоби гумору, гротеску, сатири в другій частині драми.
5. Історична доля вертепу.

Сатира і гумор XVII ст.

1. Основні причини виникнення і функціонування української сміхової літератури у XVIII ст.
2. Гумористичні віршовані оповідання («Вірш про Кирика», «Отець Негребецький», «Марко Пекельний»).
3. Соціальна сатира («Сатирична коляда», «Плач київських монахів», твори Івана Некрашевича).
4. Творчість мандрівних дяків.
5. Інтермедії до драм Георгія Кониського і Митрофана Довгалевського.

Українська лірика XVIII ст.

1. Основні тенденції розвитку лірики XVIII ст.
2. Вірші на громадянську тематику.
3. Елегійна лірика.
4. Любовна лірика.
5. Духовні вірші.
6. Зв'язок лірики XVIII ст. із фольклором.

Художня творчість Григорія Сковороди

1. Біографія і творчість Григорія Сковороди.
2. Вірші про самопізнання і моральне вдосконалення у збірці «Сад божественних пісень».
3. Мотиви свободи у поезії Сковороди.
4. Джерела і теми збірки «Байки харківські».
5. Байки про «сродний труд».
6. Тлумачення Сковородою моральності у байках.
7. Художнє новаторство Сковороди.

Біблія і давня українська література

1. Біблія як писемна пам'ятка давнини.
2. Мотиви та образи Святого Письма у літературі періоду Київської Русі у:
 - а) «Повісті минулих літ»;
 - б) «Слові про Закон і Благодать»;
 - в) «Повчанні» Володимира Мономаха.
3. Біблія і проза XVI-XVII ст.:
 - а) біблійні мотиви у проповідницьких творах;
 - б) посилання на священний текст у полемічній прозі.
4. Біблійні сюжети у драматургії XVII-XVIII ст.:
 - а) «Слово про збурення пекла»;
 - б) «Воскресіння мертвих» Георгія Кониського;
 - в) перша частина вертепної драми.
5. Жанри духовної лірики у давній українській поезії.
6. Біблія і творчість Григорія Сковороди.

**Перелік
навчально-методичних посібників,
технічних засобів навчання тощо**

1. Антологія української поезії: У 6 т. Т. 1: Українська доживтна поезія. Київ : Наукова думка, 1984. 345 с.
2. Апокрифи і легенди з українських рукописів. Т. 1. Апокрифи старозавітні / упоряд.: І.Я. Франко; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка. Ін-т франкознавства. Репр. вид. 1896 р. Львів : ЛНУ ім. І.Франка, 2006. 394 с.
3. Аполлонова люття : Київські поети XVI-XVII ст. Київ : Молодь, 1982. 382 с.
4. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с.
5. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид. центр «Академія», 2010. 360 с.
6. Возняк М. Історія української літератури : У 2 кн. Кн. 1. Львів : Світ, 1992. 693 с.
7. Геник-Березовська З. Грані культур. Бароко, романтизм, модернізм. Київ : Гелікон, 2000. 368 с.
8. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
9. Давня українська література в школі : літературознав.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
10. Давня українська література : хрестоматія / М. Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
11. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
12. Дзира Я. Апокрифи // Енциклопедія історії України : у 10 т. Т.2. / редкол.: В.А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. Київ : Наук. думка, 2003. С. 142.
13. Збірник Козацьких літописів : Густиський. Самійла Величка. Грабянки / упоряд. та переклад: В. Кречотень, В. Шевчук, Р. Іванченко. Київ : Дніпро, 2006. 976 с.
14. Ісіченко І. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII–XVIII ст.) : навч. посібн. для студ. вищих навч. закл. Львів ; Київ ; Харків : Святогоріць, 2011. 568 с.
15. Історія української літератури : у 12 т. Т. 1 : Давня література (X – перша половина XVI ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
16. Історія української літератури : у 12 т. Т. 2 : Давня література (друга половина XVI – XVIII ст.) / за заг. ред. В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2014. 840 с.
17. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст. : збірник праць. Київ, 1982. 392 с.
18. Матеріали до вивчення історії української літератури: У 5 т. Т. 1. Київ : Наукова думка, 1959. 635 с.
19. Мішуков О. «Історія Русів» у європейському контексті : автореф. ... канд. філол. наук; спец. 10.01.01 «Українська література». Львів, 2000. 32 с.
20. Насенко М. Художня література України : науково-популярний нарис. Ч. 1 : Від міфів до реальності. Київ ВЦ «Просвіта», 2005. 660 с.
21. Нежива Л. Українське літературне бароко. Культурологічний та мистецтвознавчий аспекти вивчення : навч. посіб. Луганськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2011. 180 с.
22. Павленко Г. Становлення історичної белетристики в давній українській літературі. Київ : Наукова думка, 1984. 276 с.
23. Полек В. Історія української літератури X-XVII ст. Київ : Вища школа, 1994. 293 с.
24. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література : практичні заняття. Київ : Вища школа, 1991. 190 с.
25. Сліпущко О. Софія кийська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X–XIII ст.). Київ : Аконт, 2002. 398 с.
26. Слово многоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 1 : Література епохи Ренесансу (друга половина XV–XVI

- століття). Література Раннього Бароко (80-ті роки XVI століття – 1632 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконіт, 2006. 800 с.
27. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 2 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконіт, 2006. 800 с.
 28. Слово багатоцінне : хрестоматія української літератури, створеної різними мовами в епоху Ренесансу (друга половина XV–XVIII) та в епоху Бароко (кінець XVI–XVIII століття) : в 4 кн. Кн. 3 : Література високого Бароко (1632–1709 рік) / упоряд. : В. Шевчук, В. Яременко. Київ : Аконіт, 2006. 800 с.
 29. Соболь В. Літопис Самійла Величка як явище літературного бароко.– Донецьк : Отечество, 1996. 344 с.
 30. Соболь В. З глибини віків: Посібник для вивчення давньої української літератури в школі. Київ : Зодіак-ЕКО, 2000. 384 с.
 31. Соболь В. Українське бароко. Тексти і контексти. Warszawa : Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2015. 382 с.
 32. Сулима В. Біблія і українська література : навч. посібник. Київ : Освіта, 1998. 400 с.
 33. *Українська література XVIII ст. Поетичні твори, драматичні твори, прозові твори.* Київ : «Наукова думка», 1983. 696 с.
 34. Українська література у портретах і довідках : давня література – література XIX ст. Київ : Наукова думка, 2000. 142 с.
 35. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
 36. Українська література XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1983. 261 с.
 37. Українська література XIV-XVI ст. Київ : Наукова думка, 1988. 142 с.
 38. Українська література XI–XVIII ст. : хрестоматія з коментарями / упоряд. Є.А. Карпіловська, Л.О. Тарновецька. Чернівці : Прут, 1997. 368 с.
 39. Українська літературна енциклопедія : т. 1-3 / Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка; редкол. І.О Дзевєрін (відповід. ред. та ін.). Київ : Голов. ред. УРЕ ім. М.П. Бажана, 1988, 1995, 1990.
 40. Українське барокко : У 2 т. Т. 1 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 636 с.
 41. Українське барокко : У 2 т. Т. 2 / керівник проекту Д. Наливайко ; ред. кол. Д. Горбачов [та ін.]. Харків : Акта, 2004. 412 с.
 42. Українське бароко : В 2-х т. Київ : Наукова думка, 2004. 253 с.
 43. Українські інтермедії XVII–XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1960. 153 с.
 44. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко. Київ : Факт : Наш час, 2006. 284 с.
 45. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). Тернопіль : Феміна, 1994. 480 с.
 46. Чижевський Д. Українське літературне бароко : вибр. пр. з давньої л-ри / голова ред. кол. О. Прицак ; підготов. вид., передм. О.В. Мишанич ; Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. Київ : Обереги, 2003. 575 с.
 47. Шевчук В. Муза роксоланська: У 2-х кн. Кн. 2: Розвинене бароко. Пізнє бароко. Київ : Либідь, 2005. 729 с.
1. Абрамович С. Специфика Библии как сакральной книги. *Всесвітня література в навчальних закладах України.* 2001 №9. С. 48-51.
 2. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії XIX - поч. XX ст. *Українська мова і література в школі.* 1991. № 10. С. 3-6.
 3. Величковський І. Твори / вступ. статті С.І. Маслової, В.П. Колосової, В.І. Крєкотня. Київ : Наук. думка, 1972. 192 с.
 4. Вишенський І. Твори / пер. з книжної укр. мови В. Шевчука. Київ : Дніпро, 1986. 247 с.

5. Власенко Н. Хто є автором «Повісті врем'яних літ». *Наука і суспільство*. 2002. № 5-6. С. 10-14.
6. Єфремов С. Історія українського письменства. Київ : Феміна, 1995. 685 с.
7. Затилюк Я. Київський слід апостола Андрія : ідейне призначення легенди та її трансформація. *Пам'ятки України: національна спадщина*. 2019. № 2/3. С. 2-7.
8. Іваньо І. Григорій Сковорода // Сковорода Г. Вірші. Пісні. Байки. Діалоги. Трактати. Притчі. Прозові переклади. Листи / Упордк., примітки та вступ. ст. І. Іваньо. Київ : Наук. думка, 1983. С. 5-32.
9. Котляр М. Чорноризець Нестор та його «Повість минулих літ» // *Повість минулих літ. Літопис / переказ В. Близнеця*. Київ : Веселка, 1996. С. 268-284.
10. Куценко Л. Час вчитися любити : Біблія на уроках літератури. Кіровоград : Степова Еллада, 1999. 56 с.
11. Літописні оповіді про похід князя Ігоря / укл., текстологічне дослідження та пер. В.Ю. Франчук. Київ : Наук.думка, 1988. 191 с.
12. Мартинюк В. Біблія – запорука духовності людства. *Українська література в загальноосвітній школі*. 1999. №4. С. 5-15.
13. Мишанич О. Довкола «Слова ..» : Нова ревізія автентичності видатної пам'ятки. *Літературна Україна*. 2001. 30 серп. С. 7.
14. Мостова Л. Жанротворча роль іносказання в байках Г.С. Сковороди. *Медієвістика: зб. наук.статей*. Одеса, 2000. Вип. 2. С. 134-141.
15. Назарук М. Гордість давнього письменства (До ознайомлення з полемічною літературою і творчістю І. Вишенського). *Українська мова і література в школі*. 1986. № 8. С. 33-40.
16. Охріменко П. Чи знаємо ми по імені автора «Слова ...». *Українська мова і література в школі*. 1990. № 11. С. 79-85.
17. Охріменко П. Якому народові належить «Слово о полку Ігоревім»? *Березіль*. 1996. № 7. С. 153-167.
18. Паславський І. «Писав мандрованець, якого звать Вишенським». *Дзвін*. 1991. № 1. С. 152-162.
19. Пастухова А. Викладання Біблії як концептуальної першоджерельної інстанції. *Українська мова і література*. 2004. №5. С. 38-39.
20. Працьовитий В. Образ Богдана Хмельницького у шкільній драмі «Милість Божія». *Сучасний погляд на літературу : наук.зб.* Київ, 2001. Вип. 5. С. 7-9.
21. Сивокінь Г. Григорій Сковорода як читач Біблії. *Слово і час*. 1993. № 3. С. 11-16.
22. Сивокінь Г. Схоластика Феофана Прокоповича. *Урок української*. 2001. № 6. С. 56-57.
23. Ушкалов Л. Григорій Сковорода і антична культура. Харків : ТОВ «Знання», 1997. 180 с.
24. Франко І. Іван Вишенський, його час і письменницька діяльність // Франко І. Збір. Творів : У 50 т. Т. 28. Київ : Наук. думка, 1983. С. 260-278.
25. Франко І. Композиція найдавнішого літописного зведення : «Повість временних літ» // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т. 37. Київ : Наук.думка, 1976. С. 442-449.
26. Франко І. Найстаріші традиції Київської землі // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т. 39. Київ : Наук.думка, 1976. С. 335-358.
27. Шевченко Г. Біблія – визначна пам'ятка світової культури і літератури. *Все для вчителя*. 2002. №15-16. С. 80-83.
28. Шевчук В. Збережено навіки (Про «Повість врем'яних літ» та її авторів) // Шевчук В. Дорога в тисячу років. Київ : Рад.письменник, 1990. С. 16-24.
29. Шевчук В. Іван Величковський та Києво-Чернігівська поетична школадругої пол. XVII ст. *Українська мова та література*. 2001. Ч. 43. С. 3-14.
30. Шевчук В. Климентій Зіновійв і його книга буття українського народу. *Хроніка-2000*. 1994. № 1-2. С. 73-98.

31. Шевчук В. Мандрівничий, котрий розпікав людське сумління // Шевчук В. Дорога в тисячу років. Київ : Рад.письменник, 1990. С. 68-82.
32. Шевчук В. Як би я викладав уроки Біблії в середній школі. *Слово і час*. 1991. № 1. С. 72-79.
33. Шевчук М. Іван Некрашевич: думки ювілейні і не зовсім. *Слово і час*. 1992. № 10. С. 28-32.
34. Яценко Б. І ще про автентичність «Слова о полку Ігоревім». *Слово і Час*. 2003. № 7. С. 30-34.
35. Яценко Б. Ще раз про автора «Слова о полку Ігоревім». *Дивослово*. 2001. № 5. С. 7-9.

Інтернет-ресурси

1. Інститут літератури ім. Т.Шевченка: <http://www.ilnan.gov.ua/index.htm>.
2. Національна спілка письменників України: <http://www.nspu.org.ua>.
3. Українська література: електронна бібліотека: <http://www.ukrlit.com.ua>.
4. Енциклопедія української літератури: <http://www/proza.cjm.ua>.
5. Українська бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>.
6. EXLIBRIS – українська електронна бібліотека: <http://ukrlib.com>.
7. Інститут філології КНУ імені Тараса Шевченка: <http://www.philology.Kiev.ua>.
8. Український лінгвістичний портал: <http://www1.ulif.org.ua/ulif/>.
9. Тестові Інтернет-портали: www.ets.org; www.testportal.com.ua.
10. <http://www.ukr-in-school.edu-ua.net> – українська мова і література в школі науково-методичний журнал електронна версія.
11. Українська бібліотека «Джерело»: <http://ukrlib.com>.

**Інформаційні матеріали бібліотеки
по забезпеченню
навчальними підручниками
(посібниками) з дисципліни.**

1. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : навч.посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 424 с.
2. Білоус П., Білоус О. Українська література XI – XVIII ст. : Навчальний посібник для самостійної роботи студента. Київ : Вид.центр «Академія», 2010. 360 с.
3. Возняк М. Історія української літератури : У 2 кн. Кн. 1. Львів : Світ, 1992. 693 с.
4. Грушевський М. Історія української літератури : У 6 т. 9 кн. Т. 2. Київ : Либідь, 1993. 264 с.
5. Давня українська література в школі : літературозн.-метод. посіб. / Б. Степанишин. Київ : Либідь, 2000. 504 с.
6. Давня українська література : хрестоматія / М. Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
7. Давня українська література : хрестоматія / упоряд. М.М.Сулима. Київ : Освіта, 1992. 576 с.
8. Мішуков О. «Історія Русів» у європейському контексті : автореф. ... канд. філол. наук; спец. 10.01.01 «Українська література». Львів, 2000. 32 с.
9. Українська література XVII ст. Київ : Наукова думка, 1987. 231 с.
10. Українська література XVIII ст. Київ : Наукова думка, 1983. 261 с.
11. Українська література XIV-XVI ст. Київ : Наукова думка, 1988. 142 с.
12. Українська література XI–XVIII ст. : хрестоматія з коментарями / упоряд. Є.А. Карпіловська, Л.О. Тарновецька. Чернівці : Прут, 1997. 368 с.
13. Франко І. Іван Вишенський, його час і письменницька діяльність // Франко І. Збір. Творів : У 50 т. Т. 28. Київ : Наук. думка, 1983. С. 260-278.
14. Франко І. Композиція найдавнішого літописного зведення : «Повість временних літ» // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т. 37. Київ : Наук.думка, 1976. С. 442-449.
15. Франко І. Найстаріші традиції Київської землі // Франко І. Збір. творів: У 50 т. Т. 39. Київ : Наук.думка, 1976. С. 335-358.